

FORELØPIG

Statnett

VILKÅR

for

**tilbud, aksept/prissetting og håndtering av bud i
regulerkraftopsjonsmarkedet (RKOM)**

Gjeldende fra 10.11.2014

Statnett SF

1 Formål og virkeområde

Vilkårene gjelder ved tilbud, aksept og bruk av regulerkraftopsjoner (RK-opsjoner). Vilkårene omfatter RK-opsjoner på både uke- og sesongbasis.

Regulerkraftopsjonsmarkedet (RKOM) er et virkemiddel for å sikre tilstrekkelig mengde tilbudt regulerkraft i regulerkraftmarkedet (RKM) for å dekke nasjonalt og regionale behov på elspotområdenivå. Ordningen skal ikke håndtere lokale effektutfordringer.

RKOM omfatter oppreguleringsressurser, som her defineres som økning av produksjon eller reduksjon av forbruk.

2 Annen styrende dokumentasjon

Forhold i forbindelse med tilbud, aksept og bruk av RK-opsjoner, som ikke er beskrevet eksplisitt i disse vilkår, skal følge "Vilkår for anmelding, håndtering av bud og prissetting i regulerkraftmarkedet" (RKM) og "Avtale om tilgang til engrosmarkedet for elkraft i Norge" (Balanseavtalen).

3 Informasjon

Gjeldende versjon av disse vilkår for RKOM og annen informasjon om Statnetts kjøp og bruk av RK-opsjoner finnes på www.statnett.no under Drift og marked / Reservemarkeder / Tertiærreserver.

4 Produkter

Regulerkraftopsjoner sikres i RKOM-sesong og RKOM-uke.

RKOM-sesong gjelder for den periode som blir spesifisert ved forespørsel, i utgangspunktet uke 45-16. RKOM-sesong har ett tidsavsnitt:

- Dag kl. 05.00-24.00 (mandag-søndag).

Kjøp i RKOM-uke blir foretatt ved behov ut fra en vurdering av den aktuelle kraftsituasjonen.

RKOM-uke deles i to tidsavsnitt over døgnet:

- Natt kl. 00.00-05.00 (mandag-søndag).
- Dag kl. 05.00-24.00 (mandag-søndag).

RKOM deles fra og med sesongen 2014/15 i følgende to produkter; "RKOM Høykvalitet" og "RKOM Med begrensninger". Målsettingen med endringen er å forbedre effektivitet og transparens, gitt Statnetts behov for å sikre et minimum omfang av ressurser uten begrensninger i varighet og hviletid for løpende balansering.

Produkt	Kriterier for å tilby produktet
RKOM Høykvalitet	Ingen begrensninger i varighet eller hviletid.
RKOM Med begrensninger	Uten eller med begrensninger i varighet og hviletid. Maksimal hviletid er 8 timer.

5 Budgiving

Budinvitasjon og frister

Statnett fastsetter når og om det skal bes om tilbud på RK-opsjoner. Informasjon om dette gis på www.statnett.no og via Statnetts meldingstjeneste.

For RKOM-sesong legges informasjon, budinvitasjon og budskjema ut på www.statnett.no. Aktuelle tidsfrister fremgår av budinvitasjon. Bud sendes via e-post til rkom@statnett.no.

Bud i RKOM uke gjøres via Kundeportalen (LARMweb). Budfrist for RKOM-uke er normalt fredag kl. 12.00 for kommende uke. Kvantum og pris for neste ukes kjøp offentliggjøres på Statnetts nettsider innen kl. 14.00 samme dag.

Deltakelse - kriterier

Produksjon og forbruk som oppfyller krav til deltagelse i RKM kan gi bud i RKOM.

Tilbyder i RKOM må være registrert RKOM-aktør. RKOM-aktør må enten selv være balanseansvarlig, eller være tilknyttet en balanseansvarlig som kan anmelde forpliktet mengde RK-bud i RKM for stasjonsgruppene til RKOM-aktøren. Hvis tilbyder ikke har egen balanseavtale med Statnett, er det tilbyders ansvar å informere og avtale anmeldings- og avregningsmessige forhold med sin balanseansvarlige.

For felleseide anlegg må RKOM-bud registreres av kun én registrert RKOM-aktør. Dette er en endring fom. sesongen 2014/15.

Minstekvantum for bud i RKM for å oppfylle forpliktelsen i RKOM fremgår av vilkår for RKM.

Både volumkrav og responstid for utkobling må være oppfylt i hele den aktuelle RKOM-perioden, se punkt 7.

Hviletid for bud i produktet RKOM Med begrensninger kan maksimalt være 8 timer.

Forbruk som Statnett kan koble ut etter avtale om redusert tariff for fleksibelt forbruk, kan ikke tilbys som reserve i RKOM.

Avviksoppgjør og godtgjørelse for opsjoner sendes til RKOM-aktøren.

Utforming av bud

Bud skal gis på den måten og i det formatet Statnett til enhver tid bestemmer.

Bud og tidsfrister i RKOM gis for respektive markedsperioder slik Statnett anmoder ved forespørsel. Budprisen gis i NOK/MW/time, med inntil to desimaler.

- I RKOM-sesong gis tilbud for hele perioden, med NOK/MW/time som enhetspris.
- I RKOM-uke kan budgiver gi tilbud for opptil 8 uker frem i tid, men hver uke blir behandlet som et separat bud. Bud deles i dag og natt. Aktøren kan by inn ulike volum i RKOM-uke Dag og RKOM-uke Natt.

Bud skal gis per budområde. Tilbydere har anledning å legge inn merknad i hvert bud, og det er ønskelig at tilbydere benytter denne muligheten for informasjon om lokalisering. Statnett kan ved behov stille krav om oppdeling av et bud av hensyn til nettmessig lokalisering og budets størrelse.

Det skal i alle bud, uavhengig av produkt, angis om budet gjelder forbruk eller produksjon.

For bud i RKOM Med begrensninger skal det angis i budet om det er begrensninger i reguleringens varighet på 4 timer eller mindre og hviletid lengre eller lik 1 time, og oppgis hvilke begrensninger som gjelder. Jf. punkt 6.

Budområder

Budområdene i RKOM (uke og sesong) følger til enhver tid gjeldende elspotområder. Dette er en endring fra og med sesongen 2014/15.

Ved eventuelle endringer av elspotområder i løpet av sesongen vil det for bud akseptert i RKOM sesong medføre at aktuell aktør etter avtale med Statnett må gjøre en omfordeling av forpliktelsen som er påvirket av endret elspotområdeinndeling. Avtalt pris påvirkes ikke.

6 Aksept av tilbud – Fastsettelse av pris

Statnett fastsetter hvilke tilbud som aksepteres.

Prissetting

Primært kriterium for aksept innen hvert budområde og tidsavsnitt (dag/natt) er tilbudspris.

Følgende forhold kan medføre avvik fra dette priskriteriet:

- a) Lokale nettførhold som medfører behov for å hoppe over bud
- b) Behov for minimum ressurser fra produktet RKOM Høykvalitet, som gir behov for å hoppe over bud i produktet RKOM Med begrensninger

Prinsipp for prissetting er marginal-prissetting, hvor aksepterte bud får samme pris lik høyeste aksepterte pris. Elspotområder får lik pris i RKOM når det ikke forventes flaskehals mellom elspotområdene som medfører krav til en geografisk fordeling av reservene mellom elspotområdene. Ved flaskehals mellom elspotområder som gir behov for spesifikk volumfordeling, settes ulik pris i de berørte elspotområdene.

Med innføringen av to produkter fom. sesongen 2014/15, RKOM Høykvalitet og RKOM Med begrensninger, innføres ny prisregel:

- Når volumfordelingen mellom produktene ikke har betydning for kjøpet, dvs. det ikke har vært overhopp av bud som skyldes Statnetts behov for å sikre tilstrekkelig ressurser fra RKOM Høykvalitet, får begge produktene lik pris.
- Ved behov for "overhopp" av bud i produktet RKOM Med begrensninger på grunn av sikring av ressurser fra RKOM Høykvalitet, prises produktene separat til høyeste aksepterte bud innenfor eget produkt.

Ved overhopp av bud grunnet lokale nettførhold skal Statnett kommunisere årsak i LARMweb, slik at dette blir tilgjengelig for aktøren. Årsaker til overhopp kan være:

- Intakt nett overlast
- Utkoblinger
- Annet

Med "Intakt nett overlast" menes at den tilbudte reserven er overhoppet fordi den forventes å være innestengt bak en lokal flaskehals. Med årsak "Utkoblinger" menes at den tilbudte reserven er overhoppet som følge av lokal flaskehals som skyldes redusert overføringskapasitet på grunn av vedlikehold i nettet. Ved "Annet" må årsak angis i tillegg. Statnett kan også gi tileggsinformasjon til de definerte årsakene.

Opsjonspremie for bud med begrensninger i produktet RKOM Med begrensninger

Aktører med begrensninger i sine bud (gjelder kun produktet RKOM Med begrensninger) vil få reduksjon i betalingen. Opsjonspremien for aksepterte bud med redusert varighet og/eller krav om hviletid fastsettes etter følgende formel:

$$\text{Opsjonspremie} = Vf \times Hf \times (\text{tilbudt effekt}) \times (\text{marginalpris i aktuelt produkt})$$

Varighet (hele timer)	Varighet > 4timer	4	3	2	1
Vf	1,00	0,98	0,95	0,90	0,80

Hviletid (hele timer)	Ingen hviletid	1 eller 2	3 eller 4	5 eller 6	7 eller 8
Hf	1,00	0,98	0,95	0,90	0,80

Spesialkjøp

Dersom Statnett har behov for mer effektreserve for å dekke nasjonale/regionale behov, kan Statnett etter prissettingen i RKOM anskaffe spesialkjøp ut fra allerede inngitte tilbud. Tilbyder står i slike tilfeller fritt til å avgjøre om opprinnelig tilbud fortsatt gjelder. Spesialkjøp kan benyttes i tidsrommet frem til elspotmarkedet er klarert. Etter at prisen i elspotmarkedet er satt benyttes for § 12 4. ledd til å rekvirere effekttilgang.

Informasjon om pris og volum

For RKOM sesong gjøres resultat fra tilbudsrunder kjent på www.statnett.no, og aktørene vil motta e-post med pris og akseptert volum innen utløpet av vedståelsesfristen.

For RKOM-uke gis informasjon på www.statnett.no normalt innen 2 timer etter tilbudsfristen. Tilbyderne må på LARMweb selv finne ut om egne tilbud er akseptert.

7 Effektvolum og tilgjengelighet

For aksepterte tilbud gjelder tilbyders forpliktelser for det effektvolum som er angitt i tilbudet.

Akseptert effektvolum i RKOM skal være tilgjengelig i RKM i aktuell periode, hhv kl 00.00-05.00 og 05.00- 24.00, for alle døgn som omfattes av markedsperioden.

Preliminære planer for effektvolumet kommende døgn skal være meldt i RKM innen kl. 20.00 inneværende døgn. Det vises til vilkår for anmelding i RKM.

Effektvolum i RKM-bud må være lik eller større enn forpliktelsen i RKOM.

Forpliktelse i RKOM Med begrensninger kan i RKM erstattes med ressurser med samme eller bedre kvalitet når det gjelder begrensninger i varighet eller hviletid.

I produktet RKOM Høykvalitet kan aksepterte opsjoner ikke fjernes fra RKM i den hensikt å tilby effektreserven i alternative markeder, uavhengig av prisen i disse markeder.

I produktet RKOM Med begrensninger gjelder følgende:

- Aksepterte bud fra produksjon kan ikke fjernes fra RKM i den hensikt å tilby effektreserven i alternative markeder, uavhengig av prisen i disse markeder.
- Aksepterte bud fra forbruk kan fjernes fra RKM dersom det aktuelle forbruket blir redusert som følge av nødvendige revisjoner, markedsmessige forhold eller dersom forpliktelsen ikke oppfylles pga. agering i spot/andre markeder.

I alle tilfeller der aktøren ikke er i stand til å levere det avtalte effektvolum helt eller delvis i deler av avtaleperioden, skal dette korrigeres løpende i RKM.

8 Konsekvenser ved manglende oppfyllelse av forpliktelse

Ved redusert effektvolum reduseres godtgjørelsen for RK-opsjoner (pr time, aktør og område) som følger:

A x (avvikspris) x (manglende effektvolum)

A = avviksfaktor ved redusert effektvolum

Avvikspris pr time beregnes som en volumvektet pris basert på opsjonspremier for tilslag i uke, sesong og spesialkjøp i det aktuelle produktet.

Avviksfaktorene er som følger:

- RKOM Høykvalitet A=25
- RKOM Med begrensninger
 - Produksjon A=25
 - Forbruk A=2

Dersom redusert effektvolum skyldes teknisk feil i anlegget eller andre forhold som aktøren ikke har innflytelse eller kontroll på, men som ikke kan defineres som force majeure, settes avviksfaktor A=2. Aktør må informere systemansvarlig om dette pr. e-post D-vakt@statnett.no.

Ved redusert effektvolum under force majeure benyttes avkortingsfaktor A=1.

Per område og aktør reduseres ikke godtgjørelsen i noe tilfelle med mer enn den samlede opsjonspremien for uken.

Dersom aktøren ved gjentatte anledninger unnlater å oppfylle sin forpliktelse som forutsatt i disse vilkår, og dette skyldes forhold innenfor aktørens kontroll, kan Statnett ekskludere aktøren fra deltakelse i RK-opsjonsmarkedet.

9 Rutine for betaling

Avtalebeløpet skal innen 9 virkedager etter avregningsukens slutt gjøres kjent for den enkelte RKOM-aktør. Med avtalebeløpet menes den godtgjørelse som beregnes i henhold til vilkårenes punkt 6 og 8. Avregningsuken er uken etter leveringsuken.

Redusert betaling grunnet redusert effektvolum i RKM er inkludert i det ukentlige oppgjøret.

Aktøren får tilgang til informasjon om sine forpliktelser og eventuelle avvik via LARMweb.

10 Konfidensialitet

Statnett forplikter seg til å holde inngitte tilbud konfidensielle, med mindre offentlig regelverk eller pålegg krever at disse skal offentliggjøres.

11 Force majeure

Aktør og Statnett er begge fri for ethvert ansvar for manglende oppfyllelse av disse vilkårene som skyldes krig, streik, lockout og offentlige pålegg, eller andre årsaker som ligger utenfor partenes kontroll. Dersom en av partene, på grunn av en force majeure situasjon som definert ovenfor, ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter vilkårene, skal partenes gjensidige forpliktelser etter vilkårene være suspendert så lenge situasjonen vedvarer.

Dersom en av partene påføres utgifter som skyldes at den annen part har force majeure, har vedkommende ikke krav på å få erstattet utgiftene.

12 Tvisteløsning

Dersom det oppstår en tvist mellom tilbyder og Statnett, skal denne så vidt mulig søkes løst gjennom forhandlinger. Dersom dette ikke fører frem, kan hver av partene bringe saken inn for domstolene. Oslo tingrett vedtas som verneeting, jfr. tvisteloven § 4-6.